

FERAL FAUN

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΑ:

Μια Κριτική

ΕΥΛΟΚΟΠΟΙ ΤΗΣ
ΕΡΗΜΟΥ

Το κείμενο του Feral Faun «The anarchist subculture: A critique» κυκλοφόρησε στις Ε.Π.Α. απ' τις εκδόσεις Venomous Butterfly, εκδόσεις που αποτελούν προσωπικό εγχείρημα του συγγραφέα και κάνουν κάποιες μη-περιοδικές κυκλοφορίες άρθρων που αφορούν την κριτική ανάλυση και όχι μόνο. Η μετάφραση και επιμέλεια έγινε από τους Ξυλοκόπους της Ερήμου. Η χρήση του κειμένου είναι ελεύθερη.

Οκτώβριος 1999

Σημείωμα της Έκδοσης

Κι αν η αναποτελεσματικότητα και η μυθοποίηση της πολιτικής εξιδίκευσης ως μέσου μετασχηματισμού του κόσμου δεν έχει γίνει σαφής σε ορισμένους... εδώ είναι η αναρχική υποκουλτούρα! Η αναρχική υποκουλτούρα δεν είναι παρά η προβολή του αναρχικού κινήματος μέσα απ' τον αφαιρετικό φακό της εξουσίας. Προβολή πάνω στο πανί του εξουσιαστικού χωροχρόνου. Η χρεωκοπία του αναρχικού κινήματος, σήμερα εμφανής όσο ποτέ άλλοτε, μαρτυρά τη μετατροπή της επαναστατικής μονάδας σε κομπάρσο, φέρνοντας την εποχή μας πιο κοντά στην εποχή όπου οι συγκρούσεις δεν θα είναι παρά «συγκρούσεις ανάμεσα σε διαφορετικές φατρίες της εξουσίας».

Ο Feral Faun με το κείμενο αυτό κάνει μια βαθειά τομή στον προανατολισμό του αναρχικού κινήματος. Καταπιάνεται ξεχωριστά με καθένα από τους κύριους άξονες κατά τους οποίους το κίνημα αυτό αναπτύσσεται, και δείχνει πως επιδρά η αναρχική υποκουλτούρα σε καθένα από αυτούς: τον παισιώνει, ενωσιματώνεται σ' αυτόν και τέλος τον οροθετεί, αφομοιώνοντας την εξεγερτική δύναμη και συνθέτοντας το φάντασμα της γενικευμένης μετριότητας.

Η αναρχική υποκουλτούρα είναι η αόρατη εξουσία μέσα στην αντιεξουσία, η ιεραρχία μέσα στην αντι-ιεραρχία, η μεσολάβηση μέσα στον ιμμεντιατισμό. Δρα αφαιρετικά απορροφώντας την καθαρή ενέργεια του αναρχικού κινήματος- ενέργεια που προσδίδεται οπωσδήποτε στην αναρχική υποκουλτούρα για την επιβίωση και ανάπτυξη της- επιστρέφοντάς την οτείρα και υποβαθμισμένη. Έτσι αφοπλίζεται το ίδιο το αναρχικό κίνημα και αποπροσανατολίζεται η επαναστατική μονάδα από την αρχική της πορεία που είναι η δημιουργία της ελεύθερης ζωής, του ολικού ανθρώπου, της αέναης απόλαυσης... Η αναρχική υποκουλτούρα αποτελεί παράσιτο του αναρχικού κινήματος. Είναι ένα παράσιτο το οποίο τρέφεται εις βάρος του αναρχι-

κού κινήματος. Παράσιτο που, όμως, στις μέρες μας έχει δυσανάλο-
γα με τον ξενιστή αναπτυχθεί, οδηγώντας μοιραία σε δύο δυνατές εκ-
δοχές: Ή στο θάνατο του ξενιστή ή στο θάνατο του παράσιτου.

«Πολύ συχνά, ιδιαίτερα μέσα στους κόλπους των πλέον υπευθύνων κύκλων, σπεύδουμε να υποτιμήσουμε την πράξη της εξέγερσης... ενοχλούμεθα από συνειδησιακά προβλήματα, ανησυχούμε για την απειλή της αντίδρασης, στενοχωρούμεθα από τον αθεράτευτο ευαγγελισμό, βασανιζόμαστε από την επιτακτική ανάγκη, αν όχι να χαθούμε μέσα στην κόλαση της κοινής ηθικής, να αμβλύνουμε, οπωσδήποτε, τις αντιθέσεις.»

Λουίτζι Γκαλλεάνι (1861- 1931)

Η Αναρχική Υποκουλτούρα: Μια κριτική

Είναι εύκολο να ισχυριστεί κανείς ότι δεν υπάρχει αναρχικό κίνημα στην Αμερική. Ο ισχυρισμός του αυτός τον απαλλάσσει από την υποχρέωση του να εξετάσει τη φύση του κινήματος αυτού και το ποιος είναι ο ρόλος του μέσα σε αυτό. Όμως ένα δίκτυο εκδόσεων, βιβλιοπωλείων, αναρχικών σπιτιών, καταλήψεων, συναθροίσεων και ανταπόκριση που συνδέει αυτά με αντικαπιταλιστικές προοπτικές σαφώς και υπάρχει. Έχει αποκραυγαλωθεί μέσα σε μια υποκουλτούρα με τις αξίες της, τις τυπικότητες και τα σύμβολα της εξέγερσής της. Μπορεί, όμως, μια υποκουλτούρα να δημιουργήσει ελεύθερα άτομα ικανά να φτιάξουν τη ζωή που επιθυμούν; Η αναρχική υποκουλτούρα σίγουρα δεν έχει μπορέσει. Ελπίζω να ερευνήσω το γιατί στο άρθρο αυτό.

Η αναρχική υποκουλτούρα σίγουρα περιλαμβάνει προφανή εξεγερσιακή δραστηριότητα, ιστορική έρευνα, κοινωνική ανάλυση (θεωρία), δημιουργικό παιχνίδι και έρευνες για την αυτο-απελευθέρωση. Όμως όλα αυτά δεν υπάρχουν ως μια ολοκληρωμένη πράξη που στοχεύει στην κατανόηση της κοινωνίας και στο άνοιγμα δυνατοτήτων για να δημιουργήσουμε τις ζωές μας για μας, αλλά μάλλον ως κοινωνικοί ρόλοι, κατά διαστήματα αλληλοκαλυπτόμενοι, αλλά κυρίως διαχωρισμένοι των οποίων η λειτουργία είναι κυρίως η διαφύλαξη των ίδιων και της υποκουλτούρας που τους παράγει και την οποία με τη σειρά τους αυτοί δημιουργούν.

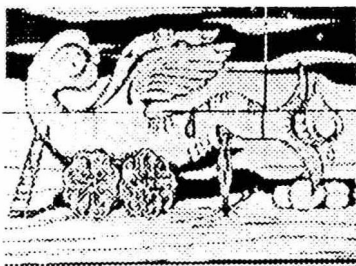
Οι στρατευμένοι αναρχικοί κυριαρχούν στη ριζοσπαστική δράση στην υποκουλτούρα αυτή. Αρνούνται την ανάγκη για κοινωνική ανάλυση. Ούτως ή άλλως, τα ζητήματα έχουν ήδη τεθεί από αριστερούς ελευθεριακούς- φεμινισμούς, αγώνες των

ομοφυλόφιλων, αντιρατσισμός, απελευθέρωση των ζώων, οικολογία, σοσιαλισμός, αντίσταση στον πόλεμο- πρόσθεσε και μια μικρή δόση αντικρατισμού και, ως δια μαγείας, είναι αναρχισμός! Λοιπόν, έτσι δεν είναι; Για να εξασφαλίσουν ότι κανείς δεν θα μπορέσει να αμφισβητήσει τα αναρχικά τους διαπιστευτήρια, οι στρατευμένοι αναρχικοί θα σιγουρευτούν ότι θα φωνάξουν πιο δυνατά απ' όλους στις πορείες, θα κάψουν μερικές σημαίες και θα είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τους μπάτσους, τους φασίστες και τους ακροδεξιούς με κάθε ευκαιρία. Αυτό που δεν θα κάνουν είναι να αναλύσουν τις πράξεις τους ή το ρόλο τους ως στρατευμένοι, για να δουν εάν πραγματικά με κάποιο τρόπο υπονομιεύουν την κοινωνία ή αν απλώς και μόνο παίζουν την πιστή της αντιπολίτευση, ενισχύοντάς την με το να ενισχύουν τον ίδιο τους το ρόλο εντός του θεάματός της. Η άρνηση τους όσον αφορά την ανάλυση έχει επιτρέψει σε πολλούς απ' αυτούς να αυταπατώνται πιστεύοντας ότι αποτελούν μέρος ενός μαζικού εξεγερσιακού κινήματος, το οποίο πρέπει να μετατραπεί σε αναρχισμό. Όμως κανένα τέτοιο κίνημα δεν υπάρχει και οι δραστηριότητες των στρατευμένων είναι κυρίως φωτοβολίδες σε τελετουργίες αντίστασης που μόνο ενισχύουν την υφιστάμενη θέση τους στην αναρχική υποκοιλούρα.

Οι αναρχικοί ιστορικοί είναι κυρίως καθηγητές, εκδότες και βιβλιοπώλες, που ενδιαφέρονται στο να διατηρούν διαθέσιμες πληροφορίες για την αναρχική ιστορία. Οι περισσότεροι απ' τους ανθρώπους αυτούς έχουν καλό σκοπό, αλλά αποτυγχάνουν στο να εφαρμόσουν την κριτική ανάλυση στις ιστορίες τους. Η μεγάλη πλειοψηφία του αναρχικού ιστορικού υλικού φαίνεται να υπηρετεί ένα μυθοπλαστικό σκοπό, δημιουργώντας ήρωες, μάρτυρες και μοντέλα προς μίμηση. Όμως όλα αυτά τα μοντέλα έχουν αποτύχει στο να δημιουργήσουν κάτι παρ'απάνω από προσωρινές αναρχικές καταστάσεις. Αυτό θα 'πρεπε τουλάχιστον να οδηγήσει στην ερώτηση πώς και γιατί απέτυχαν, ξεπερνώντας τον υπεραπλουστευμένο ισχυρισμό ότι συνετρίβησαν απ' την εξουσία. Η έλλειψη τέτοιων αναλύσεων έχει παραδώσει την αναρχική ιστορία σε μεγάλο βαθμό ά-

χρησiti στους σημερινούς αγώνες, μετατρέποντάς την στο ίδιο πράγμα με ό,τι είναι η κυρίαρχη ιστορία για την κοινωνία γενικώς, ένας μύθος που στηρίζει την παρούσα τάξη πραγμάτων.

Οριοιμένοι θεωρητικοί αντιεξουσιαστές έχουν διανοητικώς επιτεθεί στα πιο βασικά υποστηλώματα της κοινωνίας με τρόπους που φανερώνουν το ρόλο τους στον εξορθολογισμό μας. Η εξέταση των πραγμάτων αυτών απ' τους θεωρητικούς έχει ακόμη οδηγήσει μερικούς από αυτούς στην αποποίηση της ταμπέλας «αναρχικός», παρόλο που η απόρριψη της εξουσίας από αυτούς και η σύνδεσή τους με την υποκουλτούρα μέσα απ' τα γραπτά και τις φιλίες τους, συνεχίζει το ρόλο τους μέσα σε αυτήν. Και παρόλο το βάθος της διανοητικής τους έρευνας, ένα συγκεκριμένο επίπεδο άρνησης της εργασίας, οι κλοπές σε μαγαζιά και οι μικρο-βανδαλισμοί φαίνεται να αποτελούν το σύνολο της πρακτικής τους. Επειδή δεν ερευνούν πρακτικούς τρόπους έκφρασης της εξέγερσης ενάντια στο σύνολο της κυριαρχίας που αποκαλύπτεται με τις κριτικές τους, οι κριτικές αυτές χάνουν την κόψη τους ως ριζοσπαστική θεωρία και μοι-

άζουν περισσότερο με φιλοσοφία. Εφόσον δεν αποτελεί πια ένα εργαλείο για ενεργητική εξέγερση, η σκέψη τους αντ' αυτού γίνεται ένα μέσο ορισμού της διανοητικής κόψης της αναρχικής σκέψης, ένα μέσο με το οποίο προσδιορίζεται το αν μια ιδέα είναι αρκετά ριζοσπαστική ή όχι. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο ρόλος του διανοούμενου διαιώνίζεται μέσα στην αναρχική υποκουλτούρα.

Το δημιουργικό παιχνίδι έχει επίσης εξειδικευθεί μέσα στην υποκουλτούρα. Ξεχνώντας την κριτική που καλεί για αντικατάσταση της τέχνης από το αυθόρμητο, ελεύθερο, δημιουργικό παιχνίδι του καθενός, οι mail-artists, οι performers και οι «α-

ντικαλλιτέχνες» διεκδικούν την κατηγορία αυτήν ως δικιά τους, καταστρέφοντας τον αυθορμητισμό και την ελευθερία, αξιοποιώντας τη δραστηριότητα ως τέχνη. Πολλές απ' τις δραστηριότητες των ανθρώπων αυτών- φρεσιβάλ, διαβάσματα άγριας ποίησης, ηχητικοί αυτοσχεδιασμοί και αλληλοδραστικό θέατρο- μπορούν να είναι πολύ διασκεδαστικές και αξίζει να συμμετέχει κανείς σ' αυτές σ' αυτό το επίπεδο, όμως, τοποθετημένες μέσα στο πλαίσιο της τέχνης, η ανατρεπτική δαγκω-ματιά τους καταπνίγεται. Αξιοποιώντας τη δημιουργικότητα, οι καλλιτέχνες αυτοί έχουν κάνει πιο σημαντικό το «να είσαι δημιουργικός» απ' τη διασκέδαση, και έχουν υποβιβάσει την κριτική τους στο επίπεδο του αν κάτι μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη δημιουργία τέχνης. Η δημιουργική διαδικασία μετατρέπεται σε μια μορφή παραγωγικής εργασίας, φτιάχνοντας έργα τέχνης. Το παιχνίδι μεταμορφώνεται σε παράσταση. Οι πράξεις μεταστροφής γίνονται θεάματα σε καλλιτεχνικά σόου. Η ανατροπή επαναφομοιώνεται απ' την κοινωνία ως τέχνη. Αγνοώντας το γεγονός ότι η τέχνη είναι μια κοινωνική και πολιτιστική κατηγορία, οι αναρχικοί καλλιτέχνες ισχυρίζονται ότι η τέχνη αντιτίθεται στην κουλτούρα, αλλά οι δραστηριότητες τους δημιουργούν γι' αυτούς το ρόλο του πολιτιστικού εργαζομένου μέσα στην αναρχική υποκουλτούρα.

Όταν οι καταστασιακοί είπαν ότι η επαναστατική πράξη έπρεπε να γίνει θεραπευτική, δεν είχαν ιδέα ότι συγκεκριμένοι βορειοαμερικάνοι αναρχικοί θα έβρισκαν τρόπους για να παντρέψουν αυτό και μερικές άλλες μισο-χανεμένες καταστασιακές ιδέες με μοντέρνες ψυχοθεραπείες- όμως ρε μάγκες αυτοί οι γιάνκηδες (και Καναδοί) είναι εφευρετικοί, έτσι δεν είναι; Οι μοντέρνες θεραπείες ήρθαν στην αναρχική υποκουλτούρα σε μεγάλο βαθμό μέσω του φεμινιστικού, gay και άλλων σχετικών κινημάτων. Ο λόγος για την εξάσκηση τέτοιων θερα-

πειών είναι η αυτο-ανακάλυψη και απελευθέρωση. Όμως όλες οι ψυχοθεραπείες- συμπεριλαμβανομένων και εκείνων απ' τους ουμανιστές και «τρίτης δύναμης» ψυχολόγους- αναπτύχθηκαν για να ολοκληρώνουν τους ανθρώπους μέσα στην κοινωνία. Όταν οι φεμινιστικές, gay και παρόμοιες ομάδες άρχισαν να χρησιμοποιούν θεραπευτικές τεχνικές, αυτό βοήθησε στην ολοκλήρωση ατόμων μέσα σε ένα κοινό πλαίσιο απ' το οποίο θα μπορούσαν να εποπτεύουν τον κόσμο και να επιδρουν σ' αυτόν. Οι αναρχο-θεραπευτές έχουν διασκευάσει πρακτικές όπως ο διαλογισμός, η παιγνιοθεραπεία, οι ομάδες υποστήριξης και οι ξεχωριστοί χώροι. Ο διαλογισμός είναι στην πραγματικότητα απλά μια μορφή διαφυγής, δίχως τις φυσικές βλάβες του ποτού ή των ναρκωτικών. Κατευνάζει το άγχος της καθημερινής ζωής, εμποδίζοντάς το απ' το να γίνει ανυπόφορο. Μπορεί, έτσι, να είναι χρήσιμος, αλλά δεν είναι απελευθερωτικός. Το παιχνίδι ως θεραπεία, όπως το παιχνίδι ως τέχνη, χάνει την ανατρεπτική του όψη. Εφόσον οι παράμετροί του είναι καθορισμένοι, γίνεται μια ασφαλής διαφυγή, ένα ξέσπασμα, αντί μιας αληθινής απόδρασης με όλα τα συμπεριλαμβανόμενα ρίσκα. Δεν παριστάνει μια πρόκληση στην εξουσία ή στο έργο της ηθικής, γιατί είναι παιχνίδι μαζεμένο με ασφάλεια μέσα στο πλαίσιο της παραγωγικής χρησιμότητας και εκφέρει τη χαοτική ενέργεια, με την οποία θα μπορούσε να προκαλέσει την εξουσία, μέσα σε ένα ασφαλώς ταξινομημένο πλαίσιο. Η θεραπεία των ομάδων υποστήριξης είναι μια συγκεκριμένη δόλια μορφή αυταπάτης. Μια ομάδα ανθρώπων βρίσκεται μαζί για να συζητήσει ένα κοινό πρόβλημα, βάρος ή καταπίεση που υποτίθεται μοιράζεται. Η πρακτική αυτή απέναντί της μετατοπίζει το πρόβλημα από τη σφαίρα της καθημερινής ζωής, των ατομικών σχέσεων και των συγκεκριμένων συνθηκών, στη σφαίρα της «κοινής μας καταπίεσης» όπου μπορεί να προσαρμοληθεί μέσα σε ένα ιδεολογικό πλαίσιο. Οι ομάδες υποστήριξης σχηματίζονται με ένα συγκεκριμένο σκοπό (αλλιώς, και γιατί να σχηματίζονταν;) ο οποίος θα διαμορφώσει τις εργασίες της ομάδας, θα επηρεάσει τα εξαγόμενα συμπεράσματα και θα εντάξει τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της ομαδικής ιδεολογίας. Η δημιουργία ξεχωριστών χώρων (μόνο

πειών είναι η αυτο-ανακάλυψη και απελευθέρωση. Όμως όλες οι ψυχοθεραπείες- συμπεριλαμβανομένων και εκείνων απ' τους ουμιανιστές και «τρίτης δύναμης» ψυχολόγους- αναπτύχθηκαν για να ολοκληρώνουν τους ανθρώπους μέσα στην κοινωνία. Όταν οι φεμινιστικές, gay και παρόμοιες ομάδες άρχισαν να χρησιμοποιούν θεραπευτικές τεχνικές, αυτό βοήθούσε στην ολοκλήρωση ατόμων μέσα σε ένα κοινό πλαίσιο απ' το οποίο θα μπορούσαν να εποπτεύουν τον κόσμο και να επιδρουν σ' αυτόν. Οι αναρχο-θεραπευτές έχουν διασκευάσει πρακτικές όπως ο διαλογισμός, η παιγνιοθεραπεία, οι ομάδες υποστήριξης και οι ξεχωριστοί χώροι. Ο διαλογισμός είναι στην πραγματικότητα απλά μια μορφή διαφυγής, δίχως τις φυσικές βλάβες του ποτού ή των ναρκωτικών. Κατευνάζει το άγχος της καθημερινής ζωής, εμποδίζοντάς το απ' το να γίνει ανυπόφορο. Μπορεί, έτσι, να είναι χρήσιμος, αλλά δεν είναι απελευθερωτικός. Το παιχνίδι ως θεραπεία, όπως το παιχνίδι ως τέχνη, χάνει την ανατρεπτική του κόψη. Εφόσον οι παράμετροί του είναι καθορισμένοι, γίνεται μια ασφαλής διαφυγή, ένα ξέσπασμα, αντί μιας αληθινής απόδρασης με όλα τα συμπεριλαμβανόμενα ρίσκα. Δεν παριστάνει μια πρόκληση στην εξουσία ή στο έργο της ηθικής, γιατί είναι παιχνίδι μαζεμένο με ασφάλεια μέσα στο πλαίσιο της παραγωγικής χρησιμότητας και εκφέρει τη χαοτική ενέργεια, με την οποία θα μπορούσε να προκαλέσει την εξουσία, μέσα σε ένα ασφαλώς ταξινομημένο πλαίσιο. Η θεραπεία των ομάδων υποστήριξης είναι μια συγκεκριμένη δόλια μορφή αυταπάτης. Μια ομάδα ανθρώπων βρίσκεται μαζί για να συζητήσει ένα κοινό πρόβλημα, βάρος ή καταπίεση που υποτίθεται μοιράζεται. Η πρακτική αυτή απίστευτα μετατοπίζει το πρόβλημα από τη σφαίρα της καθημερινής ζωής, των ατομικών σχέσεων και των συγκεκριμένων συνθηκών, στη σφαίρα της «κοινής μας καταπίεσης» όπου μπορεί να προσαρμολογηθεί μέσα σε ένα ιδεολογικό πλαίσιο. Οι ομάδες υποστήριξης σχηματίζονται με ένα συγκεκριμένο σκοπό (αλλιώς, και γιατί να σχηματίζονταν;) ο οποίος θα διαμορφώσει τις εργασίες της ομάδας, θα επηρεάσει τα εξαγόμενα συμπεράσματα και θα εντάξει τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της ομαδικής ιδεολογίας. Η δημιουργία ξεχωριστών χώρων (μόνο

γυναίκες, μόνο gay, κλπ) ενισχύει τις χειρότερες τάσεις της Θεραπείας των ομάδων υποστήριξης, εγγυόμενη ότι κανένα ξεχωριστό στοιχείο δεν μπορεί να διειδύσει. Οι αναρχικοί φαιδρά αγνοούν τις εξουσιαστικές και ιδιοκτησιακές συνέπειες της πρακτικής αυτής και της έμφυτης της μισαλλοδοξίας, δικαιολογώντας τες διότι είναι η πρακτική μιας καταπιεσμένης ομάδας. Όλες αυτές οι θεραπευτικές μορφές διαχωρίζουν τον κόσμο απ' την εμπειρία της καθημερινής του ζωής και τον τοποθετούν σε μια ξεχωριστή «θεραπευτική» σφαίρα όπου μπορεί εύκολα να ολοκληρωθεί μέσα σε ένα κοινωνικό και ιδεολογικό πλαίσιο. Στην περίπτωση των αναρχο-θεραπευτών, είναι το πλαίσιο της αναρχικής υποκοουλτούρας και του ρόλου που παίζουν σ' αυτήν.

Οι περισσότεροι απ' τους ανθρώπους που έχω γνωρίσει στην αναρχική υποκοουλτούρα είναι ειλικρινείς άνθρωποι. Θέλουν ειλικρινά να ξεγερθούν ενάντια στην εξουσία και να την καταστρέψουν. Είναι όμως προϊόντα της κοινωνίας, μαθημένοι να δυσπιστούν απέναντι στους εαυτούς τους και τις επιθυμίες τους και να φοβούνται το άγνωστο. Βρίσκοντας μια υποκοουλτούρα σε ένα χώρο με ρόλους στους οποίους μπορούν να προσαρμοστούν, είναι πολύ πιο εύκολο να μπουν στο ρόλο ή τους ρόλους με τους οποίους νιώθουν πιο άνετα, ασφαλείς με τη γνώση ότι είναι ένα μέρος του ξεγερσιακού κοινωνικού περιβάλλοντος, απ' το να περάσουν αληθινά στο σκοτάδι του να ζεις για τον εαυτό σου ενάντια στην κοινωνία. Και αυτοί οι «αναρχικοί» ρόλοι βάζουν στην πρίζα μια κοινωνική δομή και ένα τρόπο συσχέτισης με τον κόσμο γενικότερα που είναι εξίσου απαραίτητα για την αναρχική υποκοουλτούρα και που επίσης χρειάζονται εξέταση.

«Λεν θα 'ταν αναχρονισμός η καλλιέργεια της τάσης για άσυλα, βεβαιότητες, συστήματα;»

Η δομή της αναρχικής υποκοουλτούρας είναι σε μεγάλο βαθμό επικεντρωμένη γύρω από εκδοτικά εγχειρήματα, βιβλιοπωλεία, καταστάσεις συλλογικής συμβίωσης και ριζοσπαστικού

α -

κτιβισμού. Τα εγχειρήματα αυτά και οι μέθοδοι πραγματοποιήσής τους που αναπαράγουν την υποकुουλτούρα δημιουργούν τις μεθόδους της αναρχικής «προσέγγισης». Αυτό που δημιουργούν με πολλούς τρόπους μοιάζει με ευαγγελική θρησκευτική αίρεση.

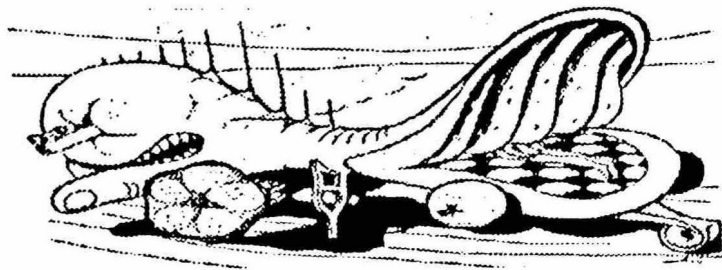
Τα περισσότερα από τα εγχειρήματα που συγκροτούν τη δομή της αναρχικής υποकुουλτούρας λειτουργούν συλλογικά, χρησιμοποιώντας μια διαδικασία συναινετικής λήψης αποφάσεων. Λίγα είναι τα σχέδια ξεχωριστών ατόμων που κατά διαστήματα βοηθούνται από φίλους. (Στις παρυφές της υποकुουλτούρας υπάρχουν πολυάριθμες ιπτάμενες απόπειρες που σχεδόν όλες από αυτές είναι ατομικές απόπειρες.) Αναβάλλω μια λεπτομερή κριτική της Συναίνεσης για ένα μελλοντικό άρθρο. Προς το παρόν, ας αρκестεί να δείχθει ότι η διαδικασία της Συναίνεσης απαιτεί την καθυπόταξη της ατομικής βούλησης στη βούληση της ομάδας ως όλον και την καθυπόταξη του άμεσου στην μεσολάβηση των συναντήσεων και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Έχει μια έμφυτη συντηρητική κλίση, διότι δημιουργεί τακτικές που μπορούν να αλλάξουν μόνο αν όλοι συμφωνούν. Είναι μια αόρατη εξουσία στην οποία τα άτομα υποτάσσονται, η οποία περιορίζει το σημείο στο οποίο θα αμφισβητήσουν το εγχείρημα στο οποίο εμπλέκονται ή την αναρχική υποकुουλτούρα.

Ένας μεγάλος αριθμός αναρχικών ζει μόνος του ή σε ζευγάρια. Πολλοί όμως βλέπουν ένα διακανονισμό συλλογικής συμβίωσης ως καλύτερο, μερικές φορές για τον απλό λόγο της μείωσης των οικονομικών βαρών (ο λόγος που περιέχει τις λιγότερες αυταπάτες), αλλά πιο συχνά για να δημιουργούν μια κατάσταση ομαδικής υποστήριξης της ζωής, για να συμμετέχουν πιο εύκολα σε ένα κοινό εγχείρημα ή για να «κάνουν πράξη τη θεωρία». Έχοντας ήδη ασχοληθεί με ομάδες υποστήριξης, θα προσθέσω μόνο ότι το να ζει κανείς μαζί, σε μια ο-

μάδα υποστήριξης, θα τείνει να διογκώσει όλες τις απομονωτικές και ιδεολογικές όψεις της θεραπείας των ομάδων υποστήριξης. Μια κατάσταση συλλογικής ζωής σίγουρα μπορεί να διευκολύνει μερικές όψεις του να μοιράζεσαι ένα κοινό εγχείρημα, απ' το οικονομικό μέχρι το τρυκ του να μαζεύεις κόσμο για να συζητήσεις για το εγχείρημα. Μπορεί όμως επίσης να αυξήσει τις πιθανότητες να γίνει το εγχείρημα απομονωτικό, αυτο-τροφοδοτούμενο, χάνοντας την απαραίτητη κριτική συνεισφορά. Όμως είναι εκείνοι οι οποίοι ισχυρίζονται ότι «κάνουν πράξη τη θεωρία» σ' αυτές τις εν ζωή καταστάσεις που εξασκούν το υψηλότερο επίπεδο αυταπάτης. Οι καταστάσεις ομαδικής ζωής θα μπορούσαν πιθανώς να αποτελούν μια βάση εξερεύνησης νέων τρόπων συσχέτισης, όμως η ιημι-μονιμότητα τέτοιων καταστάσεων τείνει στη δημιουργία κοινωνικών ρόλων και δομών, και οι νέες εξερευνήσεις δεν είναι αυτό που τα σπίτσια που ξέρω επιδιώκουν. Ο διαχωρισμός μεταξύ θεωρίας και πράξης που υπονοείται με τη φράση «κάνω πράξη τη θεωρία» είναι αποδεικτικό στοιχείο της σχετικής ομοιομορφίας των καταστάσεων αυτών. Οι περισσότεροι αναρχικοί πιστεύουν ότι υπάρχουν συγκεκριμένες αρχές που θα έπρεπε να διευθύνουν τις διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων. Στις στεγαστικές κολλεκτίβες τους, στις φάρμες και τις καταλήψεις τους, επιχειρούν να ζήσουν σύμφωνα με τις αρχές τους. Οι εν ζωή καταστάσεις τους δεν είναι θεωρητικο-πρακτικές εξερευνήσεις νέων τρόπων συσχέτισης, αλλά αντ' αυτού, υποταγή ατόμων σε μια προκατασκευασμένη κοινωνική δομή. Οι αρχές αυτές δεν τίθενται υπό εξέταση σ' αυτές τις καταστάσεις, γιατί το αναρχικό σπίτι είναι μια μονωτική κατάσταση, ένα είδος εναλλακτικής πραγματικότητας εν μέσω του κόσμου. Με εξαίρεση τις αναρχικές καταλήψεις- οι οποίες, τουλάχιστον, συνιστούν μια πρόκληση στην εξουσία των ιδιοκτητών και της ιδιοκτησίας- τα σπίτσια αυτά συσχετίζονται με τον κόσμο των εξωτερικών εξουσιών με τον ίδιο τρόπο που συσχετίζεται ο καθένας: πληρώνοντας νοίκι (ή φόρο ιδιοκτησίας) και λογαριασμούς, και δουλεύοντας ή συλλέγοντας ευτυχία. Τα σπίτσια αυτά κάνουν πολύ λίγα, εάν όχι τίποτα, για την υπονόμηση της κοινωνίας, αλλά προσφέρουν μια δομή για να ζήσει ο κό-

σμος, η οποία τους συντηρεί το συναίσθημα της εξέγερσης, και μια υποκουλτούρα που τους παρέχει ένα ασφαλές μέρος για να εκφράσουν το συναίσθημα αυτό.

Τα διάφορα εκδοτικά εγχειρήματα (συμπεριλαμβανομένων και των περιοδικών) και βιβλιοπωλεία είναι οι κύριες πηγές ιστορίας, θεωρίας και πληροφοριών για την αναρχική υποκουλτούρα. Σε ένα βαθμό, τα εγχειρήματα αυτά πρέπει να είναι συμβατά με το καπιταλιστικό σύστημα και έτσι σπάνια προσποιούνται ότι είναι εμφύτως επαναστατικά. Όταν είναι ομαδικά εγχειρήματα, συνήθως λειτουργούν με ομοφωνία, με τη γελοία παραδοχή ότι υπάρχει κάτι αναρχικό στο να πρέπει να κάτσει κανείς σε μακράς διάρκειας, βαρετές συναντήσεις για την εκτέλεση των λεπτομερειών της λειτουργίας μιας μικρής επιχείρησης ή της παραγωγής ενός περιοδικού ή βιβλίου. Αλλά η όψη αυτών των εγχειρημάτων που πραγματικά με ενοχλεί είναι ότι τείνουν να γίνουν μέσα ορισμού του πλαισίου σκέψης στην αναρχική υποκουλτούρα, παρά μια πρόκληση για συζήτηση και εξερεύνηση της φύσης της αλλοτρίωσης και της κυριαρχίας και για το πως θα τις καταστρέψουμε. Σε μεγάλο ποσοστό αυτή η έλλειψη πρόκλησης είναι έμφυτη σε ό,τι εκδίδεται. Οι περισσότερες αναρχικές εκδόσεις βιβλίων ή περιοδικών είναι μη-κριτικές ανατυπώσεις παλιών αναρχικών γραπτών, μη-κριτικές ιστορίες, διασκευασμένες απόψεις αριστεριστών με μια προστεθειμένη δόση αντικρατισμού ή μη-κριτικοί μοντερνισμοί ξεπερασμένων αναρχικών ιδεών. Τέτοια γραπτά ενισχύουν συγκεκριμένους τύπους και μοντέλα του τι σημαίνει να είσαι αναρχικός χωρίς να αμφισβητούν τα μοντέ-

λα αυτά. Ακόμη και εκείνα τα γραπτά που συνιστούν μια πρόκληση, σπάνια φαίνεται να επικαλούνται το είδος της έξυπνης, κριτικής συζήτησης που θα μπορούσε να είναι μέρος μιας διεγερτικής ριζοσπαστικής πράξης. Αντ' αυτού, φαίνεται συχνά να λαμβάνονται ως μια πηγή τύπων, μοντέλων, τρόπων ορισμού των παραμέτρων της εξέγερσης. Αυτό κατάγεται, εν μέρει, από τη φύση της τυπωμένης λέξης, που φαίνεται να έχει μια μονιμότητα που δεν είναι συμβατή με τη ρευστή, ζωντανή φύση της σκέψης ή της συζήτησης.

Οι περισσότεροι αναγνώστες δυσκολεύονται στο να δουν μέσα από την τυπωμένη λέξη τη ρευστότητα της σκέψης που κρύβεται πίσω της. Έτσι αντιδρούν λες και είχαν να κάνουν με κάτι ιερό- είτε λατρεύοντάς τη, είτε βεβηλώνοντάς τη. Καμιά απ' τις δύο αντιδράσεις δεν με ευχαριστεί, διότι και οι δύο σημαίνουν ότι οι ιδέες έχουν μεταποιηθεί, έχουν γίνει εμπορεύματα στην αγορά ιδεών- ένα είδωλο που ενισχύεται απ' το γεγονός ότι οι ιδέες αυτές βρίσκονται κυρίως για πούλημα στα βιβλιοπωλεία. Μια άλλη όψη της αναρχικής έκδοσης είναι η προπαγάνδα. Αυτή είναι η διαφημιστική πλευρά του αναρχισμού- η απόδειξη ότι είναι σε μεγάλο βαθμό απλά ένα εμπόρευμα στην αγορά των ιδεών. Η περισσότερη αναρχική προπαγάνδα είναι μια απόπειρα δημιουργίας μιας εικόνας του αναρχισμού που να είναι ελκυστική σε οποιονδήποτε η προπαγάνδα στοχεύει. Έτσι, πολλή απ' τη λογοτεχνία αυτή φαίνεται να στοχεύει στο να καθησυχάζει τα μυαλά του κόσμου, αποδεικνύοντας ότι η αναρχία δεν είναι τόσο ακραία, ότι δεν προκαλεί τον κόσμο, τους καθησυχάζει, δείχνοντάς τους ότι μπορούν να συνεχίσουν να έχουν ασφαλείς, δομημένες ζωές ακόμη και μετά την αναρχική επανάσταση. Εφόσον η περισσότερη αναρχική λογοτεχνία, συμπεριλαμβανομένου και αυτού του είδους, αγοράζεται ή κλέβεται από αναρχικούς, αναρωτιέμαι αν στ' αλήθεια είναι μια προσπάθεια αυτοεπιβεβαίωσης και ενίσχυσης των

καθορισμένων μοντέλων της υποκουλτούρας. Οι δομές που κάνουν την αντιεξουσιαστική λογοτεχνία διαθέσιμη θα μπορούσαν να παρέχουν ένα δίκτυο για προκλητική συζήτηση, στοχεύουσα στη δημιουργία και στήριξη μιας αληθινά εξεγερτικής πράξης, αλλά αντ' αυτού δημιουργούν ένα πλαίσιο μοντέλων και δομών για ακολουθήσει ο κόσμος- οι «αναρχικές αρχές» στις οποίες τόσοι πολλοί προσκολλούνται τυφλά- το οποίο ενισχύει την αναρχική υποκουλτούρα.

Ο ριξοσπαστικός ακτιβισμός είναι μια άλλη όψη της δημιουργίας εικόνας της αναρχικής υποκουλτούρας, συγκεκριμένα η στρατευμένη πτέρυγα. Σε μεγάλο βαθμό συμπεριλαμβάνει συμμετοχή σε πορείες αριστερών, παρόλο που κατά διαστήματα οι αναρχικοί θα οργανώσουν τις δικές τους πορείες για ένα συγκεκριμένο θέμα. Ένα κίνητρο πίσω απ' τον ακτιβισμό αυτό είναι ο προσηλυτισμός κόσμου στον αναρχισμό. Συμπληρώνοντας αυτό, οι αναρχικοί πρέπει να διαχωρίσουν τους εαυτούς τους ως μια προσδιορίσιμη οντότητα και να γίνουν ελκυστικοί σε εκείνους τους οποίους προσπαθούν να προσηλυτίσουν. Προς το παρόν, ο περισσότερος ακτιβισμός φαίνεται να προσπαθεί να προσελκύσει τη νεολαία και, συγκεκριμένα, την αλήτιχη νεολαία. Έτσι οι αναρχικοί τείνουν να είναι μεγαλύτερων και θορυβώδεις στις πορείες, φτιάχνοντας μια εικόνα πρόκλησης και δείχνοντας ότι οι αναρχικοί δεν αστειεύονται. Εφόσον και άλλες ομάδες, όπως οι ακροδεξιοί, επίσης είναι θορυβώδεις και προκλητικές, οι στρατευμένοι πρέπει να κάνουν το διαχωρισμό σαφή, καταγγέλοντας μεγαλοφώνως τις ομάδες αυτές και ακόμη δίνοντας μάχες μ' αυτές- πρέπει μάλλον να αναρωτιέται κανείς γι' αυτούς τους στρατευμένους αναρχικούς, αν οι πράξεις τους είναι τόσο όμοιες μ' αυτές των Μαοϊκών μπάτσων, που πρέπει συνειδητά να προσπαθήσουν τόσο πολύ για να διαχωρίσουν τη θέση τους. Όμως ο ευαγγελισμός δεν είναι ο μόνος λόγος που οι αναρχικοί συμμετέχουν σ' αυτές τις τελετουργίες αντίστασης. Πολλοί συμμετέχουν γιατί είναι η απαραίτητη αναρχική πράξη που πρέπει να κάνει κανείς. Στα μυαλά τους, ο «αναρχικός» είναι ένας ρόλος που περιέχει μια συγκεκριμένη κοινωνική δραστηριότητα.

Είναι μια υποκατηγορία των αριστερών που είναι πιο θορυβώδης και λίγο πιο βίαιη πάνω απ' όλα. Αυτό τους επιτρέπει να διαχωρίζουν την αναρχία και την εξέγερση απ' την καθημερινή τους ζωή. Ερωτήσεις όπως, "βοηθάει η δραστηριότητα αυτή στην καταστροφή της κυριαρχίας, στην υπονόμευση του θεάματος και στη δημιουργία ελεύθερης ζωής;" είναι άσχετες εφόσον ο αναρχισμός καθορίζεται απ' τη συμμετοχή στις στρατευμένες δραστηριότητες, και όχι από την εξέγερση ενάντια σε οτιδήποτε μπαίνει στη μέση της ελευθερίας του να δημιουργούμε μόνοι μας τις ζωές που επιθυμούμε. Όσο κάποιος είναι ενεργητικός στις πορείες με το σωστό τρόπο, αυτός είναι καλός αναρχικός, υποστηρίζοντας το είδωλο και συντηρώντας την υποκουλτούρα.

Παρόλο που μερικές από αυτές τις δομές- ειδικά εκείνες που ασχολούνται με εκδόσεις- έχουν τη δύναμη να γίνουν μέρος μιας αληθινά αναρχικής πρόκλησης στην κοινωνία, η αναρχική υποκουλτούρα αποσπτά την ενέργειά τους για να συντηρεί και να αναπαράγει τον εαυτό της. Η υποκουλτούρα μας προσφέρει "άσυλα, βεβαιότητες, συστήματα," τείνοντας να μας κάνει επιφυλακτικούς, οδηγώντας μας στην υιοθέτηση του γνωστού παρά στην αντιμετώπιση της περιπέτειας της πρόκλησης του αγνώστου. Έτσι αναρχικοί και αντιεξουσιαστές, θεωρώντας τους εαυτούς τους επαναστάτες, είναι, στην πραγματικότητα, εκείνοι που θέτουν τα όρια της επανάστασης και μ' αυτόν τον τρόπο την επαναφομοιώνουν. Η αναρχική υποκουλτούρα έχει υπονομεύσει την αναρχία, την έχει μεταστρέψει σ' άλλο ένα εμπόρευμα στην ιδεολογική αγορά και έτσι την έκανε άλλη μια κατηγορία της κοινωνίας.

"Το ζήτημα είναι επακριβώς το να βγεις έξω, να αποκλίνεις, απόλυτα, απ' τον κανόνα, να ξεφύγεις απ' την αρένα με υστερική έμπνευση, να παρακάμψεις για πάντα τις παγίδες που είναι τοποθετημένες στο δρόμο... Ζήτη το Αδύνατο!"

Το να περιορίσεις μια κριτική της αναρχικής υποκουλτούρας στην εξέταση μερικών από τους πιο σημαντικούς ρόλους

και δομές, σημαίνει να χάνεις το πιο σημαντικό της δίδαγμα-
το ότι είναι μια υποκουλτούρα. Οι υποκουλτούρες αποτελούν
ένα συγκεκριμένο είδος κοινωνικού φαινομένου με συγκεκρι-
μένα χαρακτηριστικά. Αν τα χαρακτηριστικά εκείνα συντελού-
σαν στην εξέγερση, αν προέτρεπαν τον κόσμο να δράσει για
λογαριασμό του, τότε θα ήταν πιθανός ο ανασχηματισμός της
αναρχικής υποκουλτούρας, όμως τα χαρακτηριστικά εκείνα,
στην πραγματικότητα, τείνουν στην αντίθετη κατεύθυνση.
Έχουν υπάρξει τόσες πολλές επαναστατικές υποκουλτούρες,
τόσοι πολλοί μποέμ, όλες επαναφομοιωμένες. Αυτό σαφώς υ-
ποδεικνύει ότι υπάρχει κάτι έμφυτο στις υποκουλτούρες που
τις εμποδίζει να παριστάνουν μια πραγματική πρόκληση στην
κοινωνία της οποίας είναι μέρος. Ας προσπαθήσω να εξετάσω
το γιατί.

Για να υπάρχει μια υποκουλτούρα οι παράμετροί της πρέ-
πει να καθοριστούν με τρόπο τέτοιο που να τη διαχωρίζει από
άλλες κοινωνικές ομάδες. Επειδή η υποκουλτούρα δεν είναι
μια επίσημη ή νόμιμη οντότητα, αυτές οι παράμετροι δεν χρει-
άζεται να έχουν επίσημη ή ευκόλως καθορίσιμη μορφή. Πιο
συχνά βρίσκονται λανθάνουσες, έμφυτες στη φύση της υπο-
κουλτούρας, αποτελούμενες από μοιρασμένες αξίες, μοιρα-
σιμένα ιδανικά, μοιρασμένα έθιμα και μοιρασμένα συστήματα
αναφοράς. Αυτό σημαίνει ότι η συμμετοχή σε μια υποκουλ-
τούρα απαιτεί ένα συγκεκριμένο επίπεδο συμμόρφωσης. Αυτό
δεν αποκλείει διαφωνίες ως προς την ερμηνεία των παραμέ-
τρων αυτών- τέτοιες διαφωνίες μπορεί νά είναι πολύ έντονες,
εφόσον εκείνοι που εμπλέκονται σ' αυτές βλέπουν τους εαυ-
τούς τους ως υποστηρικτές των πραγματικών αξιών της ομά-
δας. Όμως η πραγματική απειλή για οποιαδήποτε υποκουλ-
τούρα είναι το άτομο, που αρνείται τις παραμέτρους. Τέτοια
άτομα είναι επικίνδυνα, ανήθικα, μια απειλή για όλους. Αυτό
το οποίο οι παράμετροι μιας υποκουλτούρας πραγματικά συ-
γκροτούν είναι το σύστημα της ηθικής της. Αυτό παρέχει ένα
τρόπο για να βλέπει η υποκουλτούρα τον εαυτό της ως ανώτε-
ρο απ' την κοινωνία γενικά. Έτσι δημιουργεί μια μέθοδο συ-
σχέτισης με τους άλλους μέσω της ενοχής και του φαρισαϊ-

σμού, δυο απ' τα πιο αγαπημένα όπλα της εξουσίας. Η ύπαρξη και διατήρηση μιας υποκυλτούρας, κατ' αυτόν τον τρόπο, απαιτεί μια εσωτερικευμένη εξουσία ώστε να συντηρήσει τον εαυτό της.

Η δημιουργία παραμέτρων θα οδηγήσει σε μια αδιαλλαξία έναντι σε εκείνους που γίνονται αντιληπτοί οριστικά έξω από τις παραμέτρους- ιδίως αν είναι ανταγωνιστές σε κάποιο επίπεδο (βλέπε ακροδεξιές οργανώσεις και αναρχικούς), αλλά επίσης οδηγεί σε μια ανοχή οποιουδήποτε είναι αντιληπτός ως κοιμιάτι της υποκυλτούρας. Εξαιτίας των διαφορετικών ερμηνειών των παραμέτρων της υποκυλτούρας, λογομαχίες και καυγάδες, ακόμη και λυσσασμένοι καμιά φορά, είναι πιθανοί, όμως εξακολουθεί να υπάρχει μια κάποια ενότητα που είναι αναγνωρίσιμη και τείνει να κρατάει τις διαφωνίες εντός ενός σίγουρου πλαισίου. Μια τέτοια ανοχή είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της υποκυλτούρας. Επίσης έχει ως αποτέλεσμα τον υποβιβασμό του κάθε τι σε ένα επίπεδο κοιμικής μετριότητας. Το ακραίο επιτρέπεται μόνο στο βαθμό που μπορεί να απονεκρωθεί, που μπορεί να εμποδιστεί απ' το να παρουσιάζει οποιαδήποτε αληθινή πρόκληση στην υποκυλτούρα. Η επικοινωνία καταστρέφεται, γιατί το πάθος εξάγεται από αυτήν- εκτός από ένα πολύ στυλιζαρισμένο πάθος, συμμορφωμένο με τις ανάγκες της υποκυλτούρας. Η λεπτότητα, επιφυλακτικότητα και ευγένεια είναι οι ημερήσιες διαταγές με σκοπό τη διαφύλαξη της «ενότητας εντός της πολυμορφίας» της υποκυλτούρας. Οι αφιμαχίες τείνουν να γίνουν τυπικές και προβλέψιμες. Στην αναρχική υποκυλτούρα, συγκεκριμένα, οπάνια υπάρχουν πρόσωπο-με-πρόσωπο, τίμιες και παθιασμένες συγκρούσεις. Αντιθέτως, οι πρόσωπο-με-πρόσωπο αλληλεπιδράσεις έχουν τη λάμψη της ευγένειας και της τυπικότητας της υποκυλτούρας, τη λάμψη της ανοχής, και γι' αυτό είναι, ως συνήθως, βαρετές. Μαθαίνοντας να κάνουμε σχέσεις μέσω τυπικотήτων, μέσω της λεπτότητας, μέσω κάποιας κοινωνικής μάσκας, έχουμε αφεθεί στην άγνοια του πώς να κάνουμε ελεύθερα σχέσεις. Όμως δίχως αυτές τις τυπικότητες της ανοχής, μια υποκυλτούρα δεν μπορεί να συντηρήσει τον

εαυτό της, γιατί, όπως η κοινωνία γενικά, μια υποκουλτούρα απαιτεί συμμόρφωση, κοινωνική αρμονία και την καταστολή των ατομικών παθών για τη συνεχή της ύπαρξη.

Αναφορικά με τον έξω κόσμο, οι υποκουλτούρες τείνουν να τάσσονται είτε υπέρ ενός είδους αποστασιοποίησης- ελαχιστοποιώντας την επαφή με τον έξω κόσμο- είτε υπέρ ενός είδους ευαγγελισμού- επιδιώκοντας να προσηλυτίσουν κόσμο στην προοπτική της υποκουλτούρας. Εφόσον η αναρχική υποκουλτούρα είναι αποφασιστικά ευαγγελική, είναι αυτό με το οποίο θα ασχοληθώ. Όλες οι ευαγγελικές ομάδες, απ' τους Βαπτιστές μέχρι το Ακροδεξιό Κόμμα(R.C.P.), απ' τους Μοονίς(1) μέχρι την αναρχική υποκουλτούρα, είναι τέτοιες γιατί είναι πεποισμένες ότι έχουν τις απαντήσεις στα βασικά προβλήματα του κόσμου. Το να πείσουν τους άλλους γι' αυτό, γίνεται ένα τεράστιο κίνητρο πίσω απ' τις πράξεις εκείνων που βρίσκονται σε τέτοιες υποκουλτούρες. Δρουν και μιλούν έτσι ώστε να παρουσιάζουν μια εικόνα αυτοπεποίθησης καθώς επίσης και ένα είδος αλληλεγγύης προς εκείνους τους οποίους επιθυμούν να προσηλυτίσουν. Τα άτομα μέσα σε τέτοιες υποκουλτούρες δεν ζουν για τους εαυτούς τους αλλά για το ιδανικό, την απάντηση που είναι σίγουροι ότι θα θεραπεύσει τα πάντα. Ζουν, ή προσπαθούν να ζουν, κατά μια συγκεκριμένη εικόνα και γι' αυτό είναι κομφορμιστές.

Η βίωση της αναρχικής υποκουλτούρας είναι μια εξιδανίκευση της αναρχίας. Βασισμένη σε μοντέλα του παρελθόντος- Ισπανική Επανάσταση, Ενρίκο Μαλατέστα, Μάχνο, κλπ- και οράματα του μέλλοντος, η αναρχία μετατρέπεται σε μια ιδανική μελλοντική κοινωνία που θα απαντήσει όλες τις βασικές ερωτήσεις σχετικά με τις ανθρώπινες σχέσεις. Γίνεται ένα Ευαγγέλιο προς το οποίο μπορεί να προσηλυτιστεί κόσμος, ένας Θεός στον οποίο μπορεί να θυσιάσει κανείς. Καθορίζει τις παραμέτρους της σκέψης και δράσης της αναρχικής υποκουλτούρας, δημιουργώντας μια συγκεκριμένη ομοιομορφία στον τρόπο με τον οποίο οι αναρχικοί ζουν, παίζουν και εκφράζονται. Εξιδανικευμένη, η αναρχία χάνει κάθε επαφή με

την παρούσα βιωμένη πραγματικότητα και γίνεται ένα μέσο επιβολής της συμμόρφωσης, της ανοχής και της ευπρέπειας, εγγυόμενη τη διατήρηση της αναρχικής υποκουλτούρας.

Εξαιτίας της φύσης των υποκουλτουρών, η αναρχική υποκουλτούρα μπορεί μόνο να υπάρξει εξαλείφοντας την αναρχία και την εξέγερση απ' το χώρο της παρούσας καθημερινής ζωής μας και μετατρέποντάς τες σε ιδανικά με αντίστοιχους κοινωνικούς ρόλους. Θα επαινέσει τον «αυθορημητισμό» ενώ καθορίζει το περιεχόμενό του και, κατ' αυτόν τον τρόπο, τον καταστέλλει. Δεν παρακινεί την ελεύθερη έκφραση των παθών και επιθυμιών, στην πραγματικότητα γίνεται το αντίθετο. Εντός του δικού της πλαισίου, η αναρχική υποκουλτούρα είναι αρκετά συντηρητική, με πρώτη προτεραιότητα τη δική της συντήρηση. Κάθε νέα εξερεύνηση και πειραματισμός είναι μια απειλή για την ύπαρξή της και πρέπει γρήγορα να καθοριστεί, περιοριστεί και αφομοιωθεί από αυτήν. Αυτό εξηγεί τόσο τις παράλογες, αμυντικές αντιδράσεις συγκεκριμένων αναρχικών απέναντι σε περισσότερο τολμηρές θεωρητικές εξερευνήσεις, όσο και την τάση να μείνουν οι εξερευνήσεις αυτές σε μια σφαίρα διαχωρισμένης θεωρίας, θεωρίας χωρίς πρακτική. Μια υποκουλτούρα είναι ένα μέρος για σιγουριά, για ασφάλεια, για εύρεση κοινωνικών ρόλων και συστημάτων σχέσεων με τα οποία μπορεί κανείς να αυτο-προσδιορισθεί, και όχι ένα μέρος για ελεύθερη εξερεύνηση και συνάντηση με το άγνωστο.

Η αναρχική υποκουλτούρα, λοιπόν, δεν μπορεί να είναι μια έκφραση βιωμένης αναρχίας και εξέγερσης, παρά μόνον ο τρόπος καθορισμού, περιορισμού και αφομοίωσης αυτών απ' την κοινωνία. Ως παιδιά της κοινωνίας, είμαστε όλοι καλά μαθημένοι να μην εμπιστευόμαστε τους εαυτούς μας, να φοβόμαστε το άγνωστο, να προτιμάμε τη σιγουριά από την ελευθερία. Δεν αποτελεί έκπληξη το ότι τόσο εύκολα καταπιανόμαστε με δραστηριότητες που δημιουργούν και διαφυλάσσουν μια υποκουλτούρα. Όμως είναι καιρός να παραδεχτούμε ότι αυτό είναι απλώς ο δικός μας τρόπος ένταξης στην κοινωνία την οποία ισχυριζόμαστε ότι μισούμε, ο δικός μας τρόπος δημιουργίας μιας γωνιάς για μας μέσα στη δομή της. Γι' αυτό η υποκουλτούρα δεν είναι μια πραγματική πρόκληση στην κοινωνία, είναι απλώς μια πιστή αντιπολίτευση της οποίας οι κανόνες- όπως όλοι οι κανόνες- είναι απλά ένα υποσύνολο των κανόνων της κοινωνίας.

Έτσι έφθασε ο καιρός να στείλουμε την επιφυλακτικότητα στα τσακίδια, να αποκλίνουμε απόλυτα, όπως λένε οι σουρρεαλιστές, από όλους τους κανόνες, να ξεφύγουμε απ' την αρένα της αναρχικής υποκουλτούρας- ή να γκρεμίσουμε την αρένα αυτή. Πάντα θα υπάρχουν κάποιοι που θα απαιτούν να μάθουν τί θα βάλουμε στη θέση της, όμως το ζήτημα είναι ακριβώς να μην βάλουμε απολύτως τίποτα. Το πρόβλημα, η αδυναμία κάποιων από εμάς που ισχυρίζονται ότι έχουν αντιταχθεί στην εξουσία, είναι η ανάγκη να έχουμε μια εξουσία μέσα στα κεφάλια μας, μια απάντηση, ένα τρόπο να κρατούμε τους εαυτούς μας στη γραμμή. Δεν έχουμε εμπιστευθεί τους εαυτούς μας, και έτσι τις στιγμές εκείνες που η αναρχία έχει ξεσπάσει, που η εξουσία έχει προσωρινά καταρρεύσει αφήνοντας όλες τις δυνατότητες ανοικτές, δεν έχουμε τολμήσει να εξερευνήσουμε το άγνωστο, να ζήσουμε τις επιθυμίες και τα πάθη μας. Αντ' αυτού, έχουμε καναλιζάρει την εξέγερσή μας μέσα σε συστήματα και μεθοδολογίες που τη μετατρέπουν από εξέγερση σε τίποτα άλλο από την εικόνα της εξέγερσης, η οποία όμως μας διαφυλάσσει απ' το να αντιμετωπίσουμε κάποτε τα πραγματικά μας πάθη και επιθυμίες.

Η άρνηση της εξουσίας, η άρνηση κάθε περιορισμού πρέπει να περιλαμβάνει και την άρνηση της αναρχικής υποκουλτούρας, επειδή αποτελεί μια μορφή εξουσίας. Έχοντας ξεφορτωθεί τη συντήρηση αυτής, δεν μένουμε παρά μόνοι με τους εαυτούς μας. Ως εφήμερα, αεικίνητα παθιασμένα άτομα, ο καθένας από εμάς αποτελεί τη μόνη βάση για τη δημιουργία των ζωών μας και την αντίσταση στην κοινωνία, που παλεύει να απορροφήσει τις ζωές μας μέσα στα καλούπια(2) της. Η εξέγερση παύει να είναι ένας ρόλος και αντ' αυτού γίνεται αέναη άρνηση της κλοπής των ζωών μας. Η αναρχία παύει να είναι ένα ιδανικό και γίνεται η ζημιά που προξενούμε στην εξουσία, που την υπονομιεύει και ανοίγει δυνατότητες, νέα πεδία εξερεύνησης. Για να το συνειδητοποιήσουμε αυτό πρέπει να πάψουμε να σκεφτόμαστε ως θύματα και να αρχίσουμε να δρούμε ως δημιουργοί. Χρειάζεται να απαλλαγούμε απ' την αρνητική παράνοια που εμποτίζει τον τρόπο συσχέτισής μας με τον κόσμο ούτως ώστε να μπορούμε να εκτιμήσουμε με ακρίβεια τις δυνάμεις και αδυναμίες της κοινωνίας όπως την αντιμετωπίζουμε στην καθημερινότητά μας και να μπορούμε να την υπονομιεύσουμε έξυπνα. Χρειάζεται να καλλιεργήσουμε μια θετική παράνοια- μια αναγνώριση ότι η κοινωνία και τα μαρτύρια στα οποία μας βάζει είναι παραλογισμοί και ότι ο κόσμος είναι γεμάτος εκπλήξεις και ομορφιά, ότι εντός αυτού όλες οι πιο βαθιές μας επιθυμίες και όχι μόνο μπορούν εύκολα να πραγματοποιηθούν. Τότε θα τολμήσουμε να αντικρύσουμε το άγνωστο, να συνάψουμε σχέσεις ελεύθερες και παθιασμένες, αποφεύγοντας την απλή ανοχή και δεχόμενοι την ειλικρινή σύγκρουση. Θα τολμήσουμε να αντισταθούμε στην κοινωνία με τη δύναμη των επιθυμιών μας, των ονείρων μας και του πόθου για ζωή. Θα αρνηθούμε εύκολες απαντήσεις, συστήματα και ασφάλεια διότι είναι φυλακές και θα προτιμήσουμε την ελευθερία που βρίσκεται στην εκστατική εξερεύνηση του αγνώστου, στην περιπέτεια της ανακάλυψης του κόσμου των εκπλήξεων που η εξουσία προυπαθεί να μας αρνηθεί. Ό,τι μας έχουν αρνηθεί πρέπει να το πάρουμε, και να το πάρουμε όχι συμμορφούμενοι με μια υποκουλτούρα, αλλά βουτώντας με το

κεφάλι στο άγνωστο πρώτα, παίρνοντας το ρίσκο και αφήνοντας πίσω όλα όσα μας καταστέλλουν ασχέτως απ' το πόσο εύκολο μας είναι αυτό, και εξεγειρόμενοι πλήρως ενάντια στην κοινωνία. «Κάθετί πρέπει πάντα και αυτομάτως να ρισκάζεται απόλυτα. Τουλάχιστον ξέρει κανείς ότι το νήμα που βρίσκει στο λαβύρινθο πρέπει να οδηγεί αλλού».

Σημειώσεις

1. (Σ.τ.Μ): Οπαδοί της Σελήνης, την οποία λατρεύουν ως θεότητα.

2. (Σ.τ.Μ): Λογοπαίγνιο με τη λέξη mold που θα πει και μούχλα.

